

Mál nr. 183/2024

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Tegund váttryggingar: Kaskótrygging ökutækis.

Skráningarnúmer ökutækis A

Samsömun. Varúðarreglur.

Gögn.

1. Málskot móttakið 23.maí 2024, ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V, dags. 11. júní 2024.
3. Bréf M, dags. 12. júní 2024.
4. Bréf V, dags. 12. júní 2024, ásamt fylgiskjali.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að tjón hafi orðið á ökutækinu A 14.mars 2024 þegar kærasti M hafi ekið A og lent í árekstri. Fram kemur að M sé umráðamaður A og að eigandi sé S en að þau hafi gert með sér kaupsamning, dags. 21. janúar 2022, þess efnis að Milena yrði eigandi bifreiðarinnar þegar kaupverðið yrði að fullu greitt. Þá kemur fram að samkvæmt váttryggingarskírteini váttryggingarinnar sé M váttryggingartaki og greiðandi váttryggingarinnar en að S sé váttryggður skv. 4. gr. skilmála kaskótryggingarinnar. Í málskotinu kemur ennfremur fram að M hafi tilkynnt að kærasti sinn hafi tekið ökutækið án hennar vitneskju og að hann sé ekki með ökuréttindi. V hafnaði bótaskyldu úr kaskótryggingunni þar sem ökumaður A var ölvaður þegar tjónið varð og að hann teljist hafa haft almenn umráð og vörslur yfir ökutækinu með samþykki váttryggingartaka þar sem hafi verið í sambúð með M og haft sama lögheimili þegar tjónið varð. M hafnar því að hún sé meðváttryggð með S skv. 3. mgr., 2. mgr. 39. gr. laga um váttryggingarsamninga nr. 30/2004 þar sem skýrt sé samkvæmt ákvæðum kaskótryggingar að skráður eigandi teljist váttryggður. Hvergi komi þar fram eða á skírteini tryggingarinnar fram að umráðamaður teljist váttryggður. S hafi á engum tímapunkti samþykkt ökumann ökutækisins umrætt sinn og að engin tengsl séu á milli þeirra.

Í bréfi V kemur fram að V hafi hafnað bótaskyldu á þeim grundvelli að M teljist meðváttryggð í skilningi 3. gr. sbr. 2. mgr. 39. gr. laga um váttryggingarsamninga nr. 30/2004 (vsl). Niðurstöður blóðrannsóknna hafi sýnt að ökumaður hafi verið undir áhrifum áfengis við akstur og því verið óhæfur til að stjórna ökutækinu umrætt sinn með vísan til 49. gr. umferðarlaga nr. 77/2019. V vísar til þess að háttsemi þriðja manns geti haft áhrif á bótarétt váttryggðs úr kaskótryggingu ökutækja með vísan til 17.2. gr. skilmála kaskótryggingar ökutækja nr. B-2 sbr. 20. og 29. gr. vsl. V ítrekar að samkvæmt 39. gr. vsl sé tryggingin til hagsbóta fyrir váttryggingartaka sem séu taldir upp í ákvæðinu. Að lokum tekur V fram að M og ökumaður ökutækisins séu í sambandi og með sameiginlegt lögheimili og því ljóst að ökumaður hafði nokkuð varanleg umráð og vörslur yfir ökutækinu með samþykki M.

Álit.

Í máli þessu er í fyrsta lagi ágreiningur um það hvort M teljist váttryggð vegna kaskótryggingar fyrir ökutæki A. Samkvæmt gögnum málsins er S skráður eigandi ökutækisins og M er umráðamaður. Þá liggur fyrir að M tók ákvörðun um að hafa ökutækið kaskótryggt og greiddi fyrir þá váttryggingu. Í 3. mgr. sbr. 2.mgr. 39. gr. vsl kemur fram að váttrygging sé til hagsbóta fyrir váttryggingartaka. Verður ekki öðru vísi litið á en að það ákvæði eigi við um M enda tók hún sjálf kaskótryggingu fyrir ökutæki sem hún var sannanlega með í umráðum og var þar með váttryggingartaki eins og kemur fram á váttryggingarskírteininu. Á engan hátt er unnt að líta þannig á að M hafi verið að kaupa kaskótryggingu fyrir S sem var seljandi ökutækisins og ekki með ökutækið í umráðum þrátt fyrir ákvæði 1. gr. skilmálans um kaskótryggingu.

Þá kemur til álita hvort M hafi veitt ökumanni A leyfi til þess að aka ökutækinu umrætt sinn. Í málinu kemur fram að M og ökumaður A hafi verið í sambúð á þessum tíma og haft sama lögheimili. Einnig liggur fyrir að ökumaður A var ekki með ökuréttindi til að aka A. Í 1. mgr. 29. gr. vsl er mælt fyrir um

Það að í váttryggingum, sem tengjast ekki atvinnustarfsemi, er óheimilt að semja með þeim hætti að váttryggður glati rétti sínum til bóta vegna háttsemi ættingja hans, aðstoðarmanna og annarra sem hafa við hann sambærileg tengsl. Samkvæmt a. lið 2. mgr. sömu gr. má, þrátt fyrir ákvæði 1. mgr., semja svo um að við váttryggingu ökutækja megi félagið bera fyrir sig háttsemi manns sem með samþykki váttryggðs er ábyrgur fyrir hinu váttryggða. Í athugasemdum með lagafrumvarpi því sem varð að lögum nr. 30/2004 segir um 29. gr. að heimild a-liðar 2. mgr. til að semja um samsömun sé látin ná til manns sem með samþykki váttryggðs sé ábyrgur fyrir hinu váttryggða. Hér þurfi að koma til að váttryggður hafi meðvitað afhent umráð og vörslur hins váttryggða með nokkuð varanlegum hætti. Ekki mundi nægjanlegt að hið váttryggða yrði lánað í skamman tíma með venjulegum hætti og ekki yrði talið nægjanlegt þótt um varanlega heimild til afnota væri að ræða ef váttryggður annast um eða rekur hið váttryggða. Í 17. gr. váttryggingarskilmálans er heimild til samsömunar vegna háttsemi manns sem með samþykki váttryggðs er ábyrgur fyrir hinu váttryggða. Í máli þessu eru engar upplýsingar um að M hafi afhent umráð og vörslur til ökumannsins. Þannig er ekki sýnt fram á heimild til samsömunar milli M og ökumannsins en V ber sönnunarbyrði fyrir því að skilyrði a-liðar 2. mgr. 29. gr. vsl séu uppfyllt. Sú sönnun hefur ekki tekist og er V því ekki heimilt að fella niður bótarétt á grundvelli kaskótryggingar.

Niðurstaða.

M á rétt á bótum úr kaskótryggingu hjá V.

Reykjavík, 25. júní 2024.
rafræn undirskrift

Sóley Ragnarsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir